Num: 62.

GAZETA WARSZAWSKA.

WE SRZODĘ DNIA 3. SIERPNIA ROKU 1774.

Z Warszawy dnia 3. Sierpnia.

Dnia wczorayszego, iako w dzień uroczysty *Porcyunkuły*, czyli *Nayśw: Panny Anielskiey*, Jego Królewska Mość Pan Nasz Miłościwy znaydował się na Nabożeństwie w Kościele Ichmościow *XX Bernardynów* tuteyszych. Wielką Mszą S. na tey Uroczystości spiewał Imć Xiądz *Kochanowski*, Proboszcz tuteyszey Kollegiaty.

Odłożone dawniey *Sessye Delegacyine* do dnia 1 tego miesiąca, tegoż dnia, to iest w poniedziałek przeszły otworzyły się: przy których zagaieniu, czytana była Mowa Ichmć Panów Ministrów Pełnomocnych trzech Dworów Sąsiedzkich, *Wiedeńskiego*, *Petersburskiego*, i *Berlińskiego*. Ta Mowa, Polskim i Francuskim ięzykiem osobno drukowana, przy dzi-

ſieyſzey gazecie dla wiadomości powſzechney rozdawana będzie.

Z Gdańſka d. 29. Lipca.

W przeſzłym tygodniu płacono tu za łaſzt pſzenicy złł: 265. 285. aż 321, za żyto złł: 153. 160. 165, za ięczmień złł: 92. z Zuław zaś, za korzec nowego żyta iuż zaczęto płacić złł: 3. i puł, lekką monetą.

Z WŁOCH.

Z Rzymu dnia 6. Lipca.

Przed naſtępuiącym *Miłościwym Latem*, podług poſpolitego zwyczaiu będą ſię w tuteyſzym Mieście odprawowały Miſſye po publicznych tuteyſzych ulicach, czyli placach. Te Miſſye zaczną ſię dnia 30. tego mieſięca; będą zaś trwały przez dni 15. Mieyſca na nie wyznaczone cztyry: pierwſze *Piazza S. Giacomo Scoſſa-Cavalli in Borgo;* drugie *Piazza Navona;* trzecie *Piazza Barberini;* czwarte *S. Maria in Traſtevere.*

Z Wenecyi dnia 28. Czerwca.

Większa część okrętów Eſkadry naſzey ieſzcze w Porcie ſtoi, które nieſpodziewamy ſię aby mogły wyruſzyć wſzyſtkie; że bowiem ſkarb powſzechny ſzczupły ieſt, niebyłoby czym płacić Maytkom. Przy tym niedoſtatku pieniędzy, przypadł drugi niemały cios na Rzeczpoſpolitę naſzą; która znayduie ſię w niebeſpieczeńſtwie bliſkim zupełnego zerwania przyiazni z Dworem *Sardyńſkim*, a to z tey przyczyny: Dwór *Sardyńſki* domagał ſię od Rzeczypoſpolitey naſzey, aby ta iak zwykła do innych Dworów po dwu Poſłów wyſyłać z powinſzowaniem nowemu Królowi wſtąpienia na Tron, tak aby też ſamą część czyniła i *Sardyńſkim* odtąd Królom. Na to Rzeczpoſpolita zezwolić niechciała; przeto Król Imć *Sardyńſki* dał rozkaz Miniſtrowi ſwemu, aby bez pożegnania wyiachał z *Wenecyi*. Wzaiemny Rzeczpoſpolita też naſza dać muſiała Miniſtrowi ſwemu mieſzkaiącemu w *Turynie;* z tey małey iſkierki, któż wie czy niewybuchnie płomień iaki z czaſem.

Z Baſtyi dnia 2. Lipca.

Generał *de Marbeuf* i *de Narbonne* z woyſkiem ſwoim wtargneli na oſtatek w *Niolo;* gdzie gwałcicielów pokoiu, iednych rozpędzili, drugich zchwytanych, na poſtrach innym, wkoła wpleść kazali. Słychać też, że w tym razie ſławny *Pasqua-*

lini z wielą innemi dowodzcami, zabity ieſt. Regimenta, które do tey wyprawy ſłużyły, powróciły do tego Miaſta, i wkrótce do *Francyi* udać ſię maią: dokąd też wielu więzniow *Korſykańſkich*, w tych rozruchach zagarnionych, razem z Woyſkiem przeſłać zamyślaią.

Z Liwornu d. 6. Lipca.

Hrabia *Alexy Orłów* przybył tu dziś rano z *Piſe* i wraz ſię udał na okręt Admirała *Roſſyiſkiego*, gdzie wyſtrzeleniem z harmat na wſzyſtkich okrętach powitany był. Imperatorowa Ieymć udarowała Orderem *S. Anny* Contr-Admirała *Greigg;* a Imci Panu *Rutherfurd* Kommiſſarzowi *Roſſyiſkiemu* przyſłała w podarunku tabakierę złotą brylantami ſadzoną.

Z Mediolanu dnia 25. Czerwca

Imć X. *Durini*, w przeſzłą Niedzielę wyiachał z tąd do *Paryża:* który krom tego, że ieſt mianowany od *Oyca S.* Prezydentem Hrabſtwa *Venaſſinſkiego*, ma też ſobie zlecone niektóre ſzczegulnieyſze ſprawy od Dworu *Rzymſkiego* do *Francuſkiego*. Te gdy odbędzie, w ten czas dopiero na zamierzone mieyſce i urząd z *Paryża* wyiedzie.

Z Szwaycaryi d. 3. Lipca.

Wedle oſtatnich wiadomości z *Włoch*, zdrowie *Oyca S.* od nieiakiego czasu nie w doſkonałym ieſt ſtanie. Nakazał też był *Oyciec S.* na intencyą ſobie wiadomą, trzydniowe Nabożeńſtwo w Kościołach *XX. Franciſzkanów*, *Kapucynów* i Zakonników zwanych *de la Paſſion*. Niebez podziwienia także ſtało ſię w *Rzymie*, że obrządek uroczyſty corocznie w Wigilią *SS. Apoſtołów Piotra* i *Pawła* zwyczayny ofiarowania *Oycu Swiętemu* od Dworu *Neapolitańſkiego*, białego konia z kilką tyſięcy Szkudów, na znak hołdowania; tego roku nie był czyniony.

Z FRANCYI.

Z Paryża dnia 11. Lipca.

Z *Awenionu* znieſiono nam, że ſkoro tam ſtanął Imć Xiądz *Nuncyuſz* od Stolicy Apoſtolſkiey u Dworu naſzego, i obrał ſobie mieſzkanie u OO. *Franciſzkanów*, na tych miaſt Imć X. Arcybiſkup tameczny na iego powitanie poſpieſzył; któremu Imć X. *Nuncyuſz* przełożył, iż zaſzły od Dworu *Francuſkiego* ſkargi, że Sąd dwoiaki od *Francyi* uſtanowiony, natychmiaſt po oddaniu *Awenionu* Stolicy Apoſtolſkiey, znieſiony ieſt. Imć X. Arcybiſkup

tym się złożył, że iedney strony niewiedział, iż między *Francuskim* i *Rzymskim* Dworem, wzaiemne zaszły umowy, o ocaleniu pomienionych zwierzchności; z drugiey strony, widząc że Sądy owe i Sędziowie w nich zasiaduiący, w powszechney byli u ludu nienawiści, chciał tym postępkiem swoim zabieżeć złemu: skoro zaś dowiedział się o przerzeczoney między dwóma Dworami umowię, natychmiast i Urzędy i Urzędników na swe mieysca przywrócił, a *Francuzi* maią zupełne iakiego tylko żądali zadość uczynienie.

Z SZWECYI.

Z Stokolmu dnia 29. Czerwca.

Opisanie obrządku, iakim będzie odprawowane wesele Xiążęcia *Sudermanii*, na trzech kartach wyszło z druku. Między innemi okolicznościami, opisany też tam iest przyszły uroczysty wiazd samey Xiężny, która o mile od tey Stolicy ma wysiąść na ląd, a przy wysiadaniu ma być witaną naprzód od dwóch Senatorów Imieniem Króla Imci, potym od Hrabi *Iakuba Gyllercberg* i od znacznieyszych tey Stolicy Obywatelów. Gdy zas wnidzie do zgotowanych dla siebie pokoiów, ma przyimować powitania imieniem Królowy Ieymci Małżonki Króla Imci i od Królowy Ieymci Matki Królewskiey; które ich imieniem złożą dway wielcy Marszałkowie Dworow ich. Gdy zaś w tey Stolicy uczyniona będzie zupełna gotowość do przyięcia pomienioney Xiężny, w ten czas wyiedzie z *Esttwick* do *Schlusselwick*, i tam czekać będzie dnia od Króla Imci wyznaczonego do tey Stolicy. Uroczystość ta, którą odwłoczą, iako przygotowania potrzebuiąca, przeszkodzi, iak tu wnoszą, Królowi Imci do wyiazdu do *Finlandyi*; wszakże iak mówią, ma Król Imć aż do iesieni bawić się w *Grypsholm*, potym na popis Woysk swoich, ma się udać do *Skanii*. Że zaś, iak słychać, Wielki Xiąże *Rossyiski* ma w tym Roku odprawić podróż do granic *Finlandzkich*, więc wnoszą tu, że Król Imć dla tey przyczyny swoią podróż odłożył.

Z NIEMIEC.

Z Wiednia dnia 9. Lipca.

Cesarz Iegomość dnia wczorayszego powrócił z *Czech*; Cesarzowa zaś Królowa Ieymość tegoż dnia wyiachała do *Schloschoff*.

Num: 62.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY,
WE SRZODĘ DNIA 3. SIERPNIA ROKU 1774.

Z Stokolmu dnia 28. Czerwca. Woyska, które obozem stały na płaszczyznie *de Ladugard*, od dnia 28 Maia, dnia 25 tego miesiąca porozchodziły się na swe stanowiska. Król Imć z Xiążęty Bracią swemi znaydował się często na ich ćwiczeniach i munsztrach, ale zimne czasy, i przytym fatyga, nabawiły Króla Imci, cięszkiego kataru, tak dalece, że przez dni kilka łóżkem bawić się musiał: teraz iednak iuż przyszedł do zupełnego zdrowia, i był przytomny na wyruszaniu Woysk z obozowania.

Hrabia *de Vergennes*, pożegnawszy Króla Imci odiachał iuż z tąd dnia onegdayszego; którego nietylko Dwór, ale też i Obywatele tuteysi mocno żałuią.

Od nieiakiego czasu o Królewskim wyieździe nic cale niemówiono, i rozumieliśmy, że do tego nieprzyidzie; ale dzisiay mówią na nowo, że Krol Imć wyieżdza do *Finlandyi* zapewne, a z tamtąd do *Petersburga* iak się domyślaią; potym ma wsiąść na okręt w *Rewel*, pospieszaiąc do *Scanii* na popis Woysk swoich, który ma się odprawiać w miesiącu Wrześniu.

Z Londynu dnia 30. Czerwca. Listy z *Annopolu* w *Marylandzie* dnia 30. Maia pisane donoszą nam, że tam dnia 27. w pomienionym miesiącu zwołana iest rada, na którey przez większość głosów, to iest 47. przeciw 31. ustanowiono iest: że ponieważ Miasto *Boston* stało się ofiarą, za sprawę powszechną całey *Ameryki Angielskiey*, więc przyzwoita rzecz iest, aby wszystkie osady złączyły się w iedno, i spólnemi siłami starały się o odwołanie wyroku Parlamentu nakazuiącego

zburzenie Portu *Bostońskiego*. A że do tego nayskutecznieyszym zdaie się być śrzodkiem zupełne po wszystkich osadach przerwanie handlu z *Anglią*, z tey więc okoliczności ułożono.

Naprzòd: Obywatele Miasta *Annopolu*, zmòwiwszy się z Obywatelami rozmaitych Powiatów *Marylandskich*, i z znakomitszemi Osadami *Ameryki*, przysięgą wzaiemną obowiążą się spólnie do tego, aby od tąd nic z Osad *Amerykańskich* niewywożono do *Anglii;* przywożeniu zaś towarów z *Anglii* do *Ameryki* do pewnego tylko, i to iak naykrótszego czasu, pozwolą wolności; od którego, nic nieprzyimą potym z przywiezionych *Angielskich* towarów, aż pókiby ninieyszy wyrok nie był odwołany.

Powtòre: Sędziowie Prowincyi *Marylandzkiey*, będą powinni wstrzymać się od wdawania się w przysądzanie długów *Anglikom*, od naszych Obywatelów należących, także póty, pòkiby tenże wyrok nie był odwołany.

Potrzecie: Miasto *Annopol* obowiązane będzie przerwać natychmiast wszelki handel, nawet z tą Prowincyą, lub Osadą *Amerykańską*, któraby niechciała przystąpić do tego postanowienia od większey liczby Osad uchwalonego.

Poczwarte: Pan *Ian Hall*, *Karol Carroll*, *Tomasz Johnson*, *Guilhelm Paca*, *Maciey Hammond*, *Samuel Chase*, z Deputatami *Baltimoru* i innych Powiatów tey Prowincyi, składać będą Kommissyą powszechną, na którey naradzać się i układać powinni będą sposób takiego przymierza, ktore iak naylepiey będzie mogło wolności *Amerykańskie* ubespieczyć.

Drugi osobliwie punkt z tego ustanowienia, obraził wielu i dał przyczynę do Manifestu; te zaś przyczyny wymienione są w ten sposób:

,, My niżey podpisani, innego iesteśmy zdania, dla na-
,, stępuiących przyczyn:

,, *Naprzòd:* Bo iesteśmy zupełnie przekonani, że uczy-
,, nione na tey radzie postanowienia, gruntuią się na zuchwa-
,, łey zdradzie, zważaiąc, że tak wielu obywatelòw *Angiel-*
,, *skich*, którzy na naszey rzetelności i poczciwosci zupełnie
,, polegaiąc uczynili nas Panami swoich fortun; teraz
,, przez umòwiony postępek, nie[illegible]onnie do zbankrutowa-

„ nia przywiedzieni będą, i do ostatniego przyidą upadku,
„ z tym większą niesprawiedliwością, że niewysłuchawszy
„ ich, potępiamy onychże, iakoby niewstąwiali się do Parla-
„ mentu za Miastem i Portem *Bostońskim*, i nieczynili tego co
„ mogli; a nawet niezważywszy, co za skutek podobne wsta-
„ wienie się uczynić mogło. Ieżeli zaś tego kroku zanie-
„ dbali; nie można zgadnąć nie wysłuchawszy, czyli ich do
„ pomienionego zaniedbania, mądra polityka, czyli też ła-
„ komstwo tylko, lub złość przywiodła?

„ *Powtòre*: Bo gdy w przerzeczonym ustanowieniu, oby-
„ watele *Angielscy* wyzuci są ze wszelkich sposobów prawnych
„ i sprawiedliwych do odzyskania tego, co im od nas należy
„ przez słuszność; nie uczyniono z drugiey strony żadnego
„ rozporządzenia, do zabieżenia temu, abyśmy nie byli usta-
„ wicznie zapozywani od własnych współ-obywatelów na-
„ szych: lecz przeciwnie osoby i maiątki nasze, wzdano na
„ łaskę domowym pożyczalnikom, niezostawiwszy przy nas
„ żadnego sposobu do wybrnienia z długu, chyba tylko przez
„ powszechne zamieszanie i wyruszenie wszystkich rzeczy
„ z zawias swoich; co każdemu zdrowo sądzącemu okropnym
„ być powinno widokiem.

„ *Potrzecie*: Bo kredyt, który nam, iako ludowi handlem
„ bawiącemu się, koniecznie iest potrzebny; tym postęp-
„ kiem cios wezmie nieuleczony. Iaką albowiem ufność
„ będzie kto mógł mieć napotym w tych ludziach, którzy tak
„ iawne i oczewiste dowody dali, że nie mogą być od zdra-
„ dy powściągnieni przez nayświętsze nawet społeczności
„ ludzkiey związki.„

Manifest ten podpisany iest od 135. znakomitszych Osób, i ieszcze więcey spodziewaią się podpisów; między temi iednak podpisami, nie znayduie się, ani Rządca, ani żaden z Radźców.

Z Paryża dnia 8. Lipca. Słychać tu, że Xiążęta krwi Królewskiey, niemyślą znaydować na pogrzebie, który dnia 27 w *St: Denis* odprawiony być ma, ieżeliby Parlament teraznieyszy nań był zaproszony. Mówiąc daley, że nadzieie tey strony, która sobie życzy powrotu dawnieyszych Parlamentów, są nadzwyczay żywsze w tych czasiech; tudzież że

iest pogłoska, iż Król Imć uznał niby prawność i sprawiedliwość uwag podanych sobie przez ręce Xiążąt krwi swoiey. Z tey okoliczności, pierwszy Prezydent dzisieyszego Parlamentu, pisał do Kanclerza z doniesieniem, że współ-towarzysze iego temi wieściami są mocno strapieni, nie wiedząc czego się trzymać i spodziewać maią. Na to Kanclerz odpisał mu w ten sens: ,, że Król Imć zlecił mu, aby doniosł Parla-,, mentowi swemu teraznieyszemu, żeby on w zupełney zo-,, stawał spokoyności, ani uważał na płonne pogłoski; oraz aby ,, pamiętał na to, że iuż iest ubespieczony o wysokiey opiece ,, J. K. Mci.,, Ta krótka imieniem Królewskim uczyniona, Kanclerska odpowiedź, wszystkie długie tuteysze pomieszała Dyssertacye.

DONIESIENIE z WARSZAWY DNIA 3. SIERPNIA.

U Iana Augusta Posera Bibliopoli Warszawskiego na Trębackiey Ulicy *w Kamienicy nowey Imci X. Biskupa* Kujawskiego, *znayduie się: Nowa Mappa geographica Regni Poloniæ Magni Ducatus Lithuaniæ, Regni & Ducatus occidentalis Borussiæ secundum eam Faciem, quam Terræ istæ induerunt, ex quo nonnullæ partes earum Juris vicinorum principum factæ sunt & sigillatim nominantur in his Tabulis Austriaca Polonia Occidentalis Borussia, & Litvania Russica in quatuor tabulas redacta & edita zł: 18.*

....

Podaie się do wiadomości, iż znayduie się znaczny Dworek z dostatnią budowią budynków przodkowych. Wtyle po iedney stronie są officyny murowane. Za niemi browar doskonale wystawiony, w którym przednie udaią się piwa, z całym narzędziem. Z drugiey strony drwalnia, magiel, szpichlerze, wozownie, staynie. Za temi budowami, plac obszerny szerokości łokci 70. długości łokci 300. aż do tylney bramy. Ten Dworek na Szòlcu przy samey Zupie J. K. Mci solney nowo-oparkaniony. Ma przeiazd z ulicy Szòlca na ulicę wszystkie za niem będące. Ktoby sobie życzył nabycia, niech się uda do Imci Pana Plendusa, *lub do Imci P.* Stankiewicza *tamże w tym Dworku rezyduiącego; albo do Imci P.* Franciszka Kępińskiego *Podskarbiego Szatnego Dworu Xiężney Ieymci* Sanguszkowey ***M. W. Litt:*** *rezyduiącego w* Labartowie.